

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Br. Dokumenta: 22.32.1-2017-08

**IZVEŠTAJ REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM
IZVEŠTAJIMA OPŠTINE ELEZ HAN
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2017**

Priština, Juni 2018

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija jačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi zarad korišćenje nacionalnih resursa na jedan efektivan, efikasan i ekonomičan način.

Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru kao i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Opštine Elez Han, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Valbon Bytyqi, koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj rezultat revizije izvršene od strane Enver Ramadani, Vođa Tima Revizije i Fetah Osmani i Hysen Restelica - Članovi, pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Mujë Gashi.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije	6
2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
3 Finansijsko upravljanje i kontrola	11
4 Napredak u sprovođenju preporuka	18
5 Dobro upravljanje	19
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	22
Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz dve prethodne godine.....	25
Dodatak III: Potvrдно pismo	30

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjih finansijskih izveštaja Opštine Elez Han za 2017 godinu, koja određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskih izveštaja za 2017 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije, od datuma 27/11/2017.

Naša revizija se fokusira na:

Radnje koje su preduzete od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2017 godinu, određene su u zavisnosti kvaliteta unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta opštine.

Nacionalna Kancelarija Revizije ocenjuje visoki menadžment i osoblje Opštine, za saradnju tokom procesa revizije.

Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Godišnji Finansijski Izveštaji za 2017 godinu *predstavljaju objektivan i istinit prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Isticanje pitanja

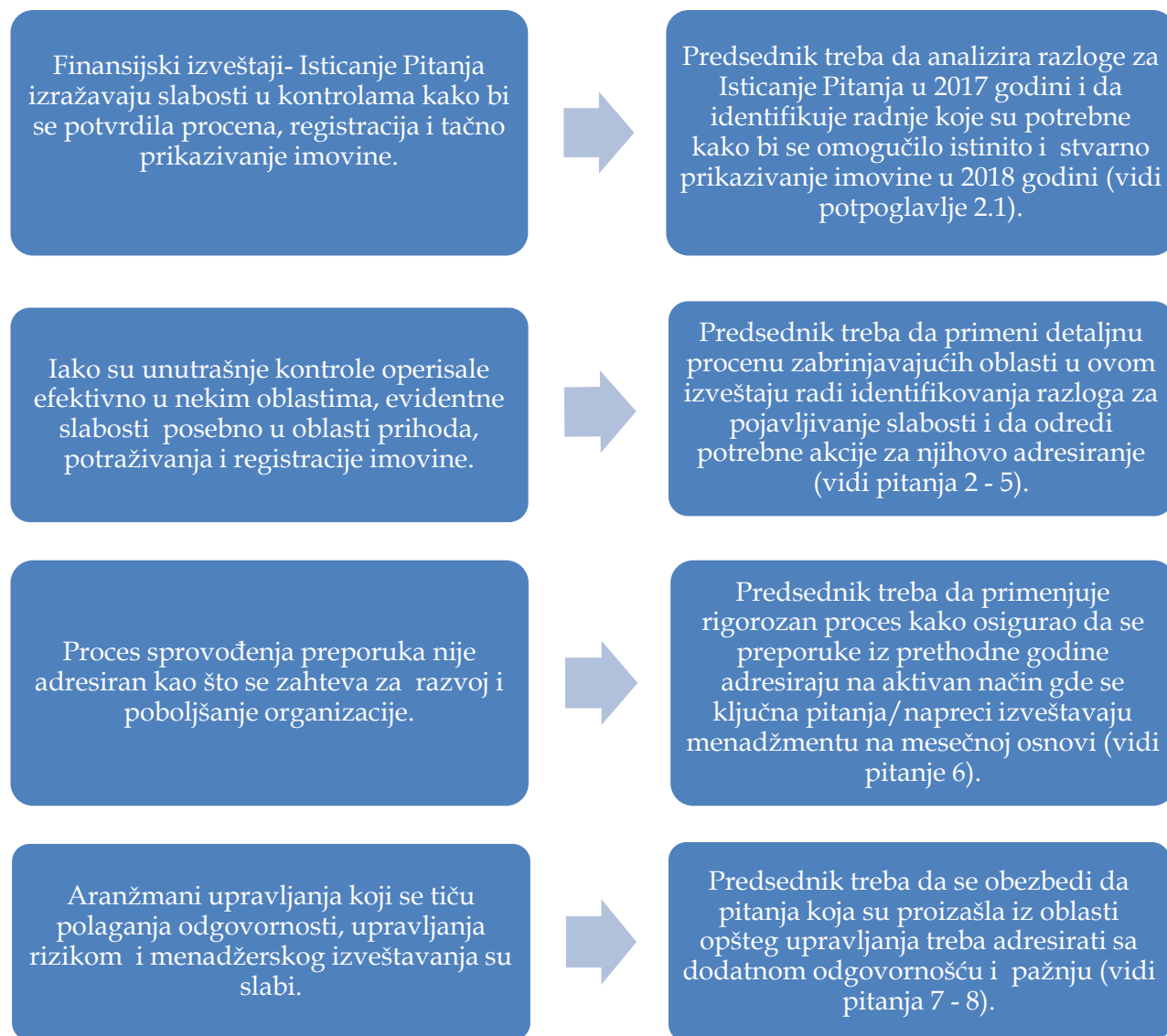
Kao isticanje pitanja, želimo da spominjemo činjenicu da:

- Troškovi za robe i usluge u iznosu od 24,821€, pogrešno su izvršeni i izveštavani iz kategorije kapitalnih investicije; i
- Obelodanjivane informacije u Godišnjim Finansijskim Izveštajima u vezi sa imovinom nisu tačne.

Za opširnije vidite Odeljak 2.1 ovog Izveštaja.

Dodatak I, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Glavni zaključci i preporuke

Odgovor uprave na reviziju 2017

Predsednik je uzeo u obzir i složio se sa nalazima i zaključcima revizije i založio se da će adresirati date preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Uvod

Nacionalna Kancelarija Revizije (NKR) je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koje uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao i davanje mišljenja :

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima:
- O usaglašenosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koje proističu iz ili se tiču revizije.

Preduzeti rad revizije zasnovan je na proceni rizika za reviziju Opštine. Analizirali smo aktivnosti Opštine o tome do koje se mere možemo osloniti na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje Generalnog Revizora (GR-a).

Odeljci u nastavku pružaju detaljniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na zapažanja i preporuke u svakoj oblasti pregleda.

Naši postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezani aranžmani upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslkavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usaglašenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a. Uzima se takođe u obzir izjava koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI dostavljaju Ministarstvu Finansija (MF).

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su im pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti postupak revizije.

2.1 Mišljenje Revizije

Ne-modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Revidirali smo GFI Opštine Elez Han za godinu završno sa 31 Decembrom 2017, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i obelodanjivanja i druge prateće izveštaje.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 Decembrom 2017, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu), Zakonom br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za Mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su dokazi revizije koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Isticanje Pitanja

Skrećemo Vam pažnju na činjenicu, da:

- Troškovi za robe i usluge u iznosu od 24,821€, u ime projekta¹ za realizaciju zdravstvenih usluga, pogrešno su izvršeni i izveštavani iz kategorije kapitalnih investicije; i
- Tri završenih projekata² u ukupnom iznosu od 322,000€, pogrešno su registrovane kao investicije u toku. Kao rezultat nije računata amortizacija u iznosu od 10,175€, precenjivanjem neto opštinske imovine. Takođe pet objekata³, i dve isplate za kapitalne investicije za "Izgradnju korite u Potok Režance" u iznosu 8,712€ i isplata "snabdevanje opremom" u iznosu 11,052€, nisu registrovane na računovodstvenom registru imovine.

Naše mišljenje nije modifikovano za ovo pitanje.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne za Upravljanje i GFI

Predsednik Opštine Elez Han je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru- Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Predsednik Opštine, je odgovoran za obezbeđivanje praćenje procesa finansijskog izveštavanja opštine.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-a

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja.

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna

¹ Projekat za zdravstvenu negu sa Caritas Kosova.

² Izgradnja aneksa osnovne škole Ilaz Thaçi" u iznosu od 237,000€, " Betonsko pokockavanje puteva" u iznosu od 25,000€, kao i "izgradnja potoka Rezhance" u iznosu od 60,000€.

³ Objekat srednje škole "Dardania" finansiran od strane MONT-a, Objekat osnovne škole "Kështjella e Diturisë " u selu Paldenica, i Objekat osnovne škole "Veli Ballazhi" u selo Gorance, Objekat sportske hale finansiran od strane EU, kao i Centar za socijalni rad u su finansiranju sa Ministarstvom Rada i Socijalne Zaštite.

prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

2.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da Opština izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048 (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 i br. 02/2013;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka;
- Zahteve Postupaka za Finansijsko Upravljanje i Kontrolu;
- Da li su GFI pripremljeni i dostavljeni MF u zakonski predviđanom roku;
- Tromesečne harmonizacije troškova i prihoda sa Trezorom;
- Izveštaj o potpisanim ugovorima o nabavkama; i
- Da li je Opština pripremila i dostavila redovne tromesečne izveštaje kod Skupštine Opštine i po jednu kopiju kod MF-a.

Opština Elez Han je pripremila i dostavila GFI u zakonskom roku u MF. Kao rezultat nekih identifikovanih grešaka, opština je korigovala GFI poboljšanjem njihovog izveštavanja, ali i nakon ispravke, identifikovali smo nekoliko grešaka koje su obelodanjene kod isticanja pitanja u revizijskom mišljenju.

Imajući u vid gore navedeno, Izjava od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika, prilikom dostavljanja nacrtu GFI-a Ministarstvu Finansija, može se smatrati tačnom u svim materijalnim aspektima.

2.3 Preporuke u vezi sa Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Preporuka 1 Predsednik treba da osigura da je izvršena analiza za utvrđivanje razloga za Isticanje Pitanja mišljenja revizije i da preduzme specifične radnje za adresiranje razloga na sistematski način, i da bi utvrdili potpunu registraciju imovine i za eliminisanje grešaka u klasifikaciji troškova.

Treba takođe da osigura da su postavljeni efektivni procesi da bi se potvrdilo da plan izrade GFI-a za 2018 godinu obraća sva pitanja në raport i Izjava koja je data od strane Glavnog Administrativnog i Finansijskog Službenika se ne treba potpisati osim ako su prema GFI-u sprovedene sve potrebne kontrole.

3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Uvod

Naš rad u vezi sa Finansijski Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno je u fokusu revizije bilo i upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudski resursi kao i imovina i obaveze.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Opština je potrošila 90% završnog budžeta za 2017, što podrazumeva dobar učinak na opštem nivou, iako je nivo troškova kod kapitalnih investicija bio nizak.

U kontekstu finansijskih sistema, kontrole nad приходima su uglavnom odgovarajuće i sprovode se efektivno, ali su potrebni dodatni mehanizmi za reagovanje na prikupljanje i prikupljanje potraživanja u većoj meri. Poboljšanja su takođe potrebna i kod upravljanja imovinom i izveštavanju. Dok su kontrole nad potrošnjom znatno poboljšane u 2017 godini.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Razmotrili smo izvore budžetskih fondova, potrošnju fondova kao i prikupljene prihode prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁴	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Izvori Fondova:	2,406,534	2,694,976	2,422,548	2,189,897	2,094,367
Grant Vlade -Budžet	2,166,680	2,332,005	2,240,415	1,851,081	1,901,743
Prenete iz prethodne godine ⁵	-	86,192	31,440	106,108	44,134
Sopstveni prihodi ⁶	239,854	239,854	113,852	188,624	94,536
Unutrašnje donacije	-	-	-	-	-
Spoljne donacije	-	36,925	36,841	44,084	53,954

⁴ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

⁵ Sopstveni prihodi opštine koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u aktuelnoj godini.

⁶ Prijemi koje je entitet iskoristio za finansiranje sopstvenog budžeta.

Završni budžet je u poređenju sa početnim budžetom povećan za 288,442€. Ovo povećanje je rezultat spoljnih donacija od 36,924€, prenesenih prihoda iz prethodne godine u iznosu od 83,192€ i povećanja budžeta od 165,325€ na osnovu odluke Vlade Kosova od 15/12/2017.

Opština je tokom 2017 godine potrošila 90 % završnog budžeta ili 2,422,548€, sa pod potrošnjom od 5% u odnosu na 2016 (95%). Ako gledamo izvršenje budžeta prema ekonomskim kategorijama, izvršenje bila na dobrom nivou u svim kategorijama, izuzev kapitalnih investicija koja je na nižem nivou (na nivou 77%).

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2017 Izvršenje	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	2,406,534	2,694,976	2,422,548	2,189,897	2,094,367
Plate i Dnevnice	1,393,609	1,393,609	1,367,010	1,391,497	1,366,432
Roba i Usluge	180,551	206,591	188,215	211,387	264,565
Komunalije	44,533	49,989	49,932	48,264	48,061
Subvencije i Transferi	51,104	51,492	49,801	53,159	47,640
Kapitalne Investicije	736,737	993,295	767,590	485,590	367,669

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Uprkos povećanju budžeta za kapitalne troškove tokom godine u iznosu od 256,558€, potrošeno je samo 77% budžeta. Niski nivo izvršenje u ovoj kategoriji je zbog kasnog usvajanja dodatnog budžeta za 134,831€, odlukom Vlade od 15/12/2017;
- Povećanje budžeta za robu i usluge bilo je iz prenesenih prihoda od 545€ i od Vlade Kosova u iznosu od 25,494€;
- Povećanje budžeta za komunalije je iz prihoda prenesenih iz prethodne godine u iznosu od 456€ i od Vlade Kosova u iznosu od 5,000€; i
- Povećanje budžeta za subvencije i transfere je iz prihoda prenesenih iz prethodne godine u iznosu od 388€.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.2 Prihodi

Prihodi realizovani od strane Opštine Elez Han u 2017 godini, bila su u iznosu od 225,193€. Oni se odnos na prihode od poreza na imovinu u iznosu od 79,588€ ili 35% od ukupnih prihoda, prihoda od poslovnih aktivnosti, prihoda od građevinskih dozvola, prihoda od zakupa, administrativnih taksi itd.

Tabela 3. Sopstveni prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2017 Prijemi	2016 Prijemi	2015 Prijemi
Sopstveni prihodi	239,854	239,854	225,193	244,030	223,521
Ukupno	239,854	239,854	225,193	244,030	223,521

Što se tiče sopstvenih prihoda, može se videti da je procenat realizacije 92% do 31 decembra 2017, što rezultira smanjenjem od 8% u odnosu na 2016 (244,030€). Sopstveni prihodi korišćeni su za kapitalne troškove 79%, roba i usluge 7% i subvencije i transferi 14%. A iznos od 181,518€ je prenesen na 2018. Identifikovane slabosti su predstavljene u nastavku:

Pitanje 2 - Ne verifikacija registrovanih imovina

Nalaz Opština nije uspjela da izvrši re-anketiranje za verifikaciju 1/3 registrovanih imanja, kako je propisano Zakonom o porezu na nepokretnu imovinu br. 03 / L-204 i Administrativno uputstvo na snazi⁷. Opština je imala 864 registrovanih imovina, ali nijedna od njih nije re-anketirana tokom 2017 godine. Nedostatak re-anketiranja je bio zbog nedostatka terenskih geodeta za proveru imovine i prikupljanje informacija.

Rizik Ne verifikacija imovine može dovesti do nedostatka i trenutna informacija o bazi podataka poreza na imovinu neće biti tačna. Ovo će negativno uticati na procenu i fakturisanja poreza na imovinu i kao rezultat toga potceniti prihod od ove kategorije.

Preporuka 2 Predsednik treba da poboljša proces verifikacije imovine i obezbedi da verifikacija 1/3 njih bude sprovedena na redovnoj godišnjoj osnovi da bi se odrazio realno stanje oporezovanih imovina. Povećanje registracije imovine će rezultirati većim prihodima za opštinu i boljim budžetskoj performansi.

⁷ Sa AU br.03/2011 o prikupljanju i registraciju informacija o imovini i poreskim obveznicima, potrebno je u roku od jedne godine proveriti 1/3 registrovanih svojstava.

Pitanje 3 – Ne prikupljanje poreza na poslovanje

- Nalaz** Od testiranja sedam uzoraka poreza na poslovanje, identifikovali smo da obaveze poreskih obveznika prema opštini iznose 37.361€. Opština je pokrenula postupak na sudu samo protiv jednog biznisa, dok je drugima samo izneto primedbe, iako je izdatim odlukama predviđeno prekid poslovne aktivnosti.
- Rizik** Identifikovane slabosti mogu rezultirati manjim prihodima iz ove kategorije i nejednakim tretmanom biznisa. Neizvršavanje kaznenih mera za sva ona preduzeća koja nisu plaćala svoje obaveze kao porez na poslovanje povećava rizik od neplaćanja poreza.
- Preporuka 3** Predsednik treba da obezbedi da će preduzeti odgovarajuće mere da prikupi sva svoja potraživanja u razumnom vremenskom periodu. Takođe treba da se aktivno razmatraju sve moguće opcije, uključujući i pravna sredstva, kako bi se osiguralo realizaciju prihoda.

3.3 Plate i dodaci

Plate i dnevnice se isplaćuju putem jednog centralizovanog sistema kojim upravlja MF. Kontrole koje funkcionišu na lokalnom nivou od strane opštine odnose se na: kontrolu plaćanja, potpisivanje platnih lista, verifikacija mogućih promena koja se mogu pojaviti putem obrazaca, i pregleda budžeta za ovu kategoriju i jednakosti sa trezorom. Prema podacima ISFUK-a, budžet za kategoriju plate i dnevnice je bio 1,393,609€, a troškovi bili 1,367,010€, ili oko 98% završnog budžeta ove ekonomske kategorije. Učešće troškova za plate i dnevnice u ukupnim troškovima opštine je 56%.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.4 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za robu i usluge, kao i komunalije u 2017 godini bio je 256,579€. Od njih je potrošeno 238,147€ ili 93% završnog budžeta. One se odnose na troškove za komunalije 49,932€ ili 21% od ukupno troškova, nabavka za kancelariju 17,326€ (7%), održavanje i popravak vozila 14,062€ (6%), snabdevanje drvetom 18,562€ (8%), i gorivom za vozila 18,211€ (8%).

Kontrole u ovoj oblasti uglavnom su dobro funkcionisale, gde od izvršenih testova nisu rezultirali nalazima.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.5 Subvencije i transferi

Završni budžet za subvencije i transfere je bio 51,492€. od njih u 2017 godini potrošeno 49,801€ ili 97% od završnog budžeta. Date subvencije se odnose se na finansijsku podršku od strane opštine za različite oblasti i aktivnosti, kao sportski klubovi, kulturno umetnička društva, stipendije, poljoprivrednom sektoru itd. U ovoj kategoriji mi nismo sreli probleme koji bi rezultirali nalazima..

Preporuka

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.6 Kapitalne Investicije

Završni budžet za kapitalne investicije iznosio je 993,295€. Od njih, 2017 godine potrošeno je 767,590€ ili 77% budžeta. One se odnose na izgradnju obrazovnih objekata u iznosu od 67,887€(9%), izgradnju lokalnih puteva u iznosu od 144,091€ (19%), kanalizacije u iznosu od 179,367€ (23%), ostala oprema u iznosu od 76,199€(10%), uređenje reke u iznosu od 91,226€(12%), itd.

Identifikovane slabosti u ovoj oblasti su adresirane kod isticanja pitanja, u mišljenju revizije.

Preporuka

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.7 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Tokom 2017 godine Opština je ostvarila značajan napredak u pogledu registracije imovine u odnosu na prethodnu godinu. Uprkos napretku, registar imovine još uvek nije u potpunosti tačan. Ne-registracija kapitalne imovine po adekvatnim kategorijama tretirana je u odeljku isticanje pitanja u revizorsko mišljenje, dok će u nastavku pojaviti i druga pitanja koja bi opština morala da razmotri u 2017 godini.

Pitanje 4 - Slabo upravljanje ne finansiranom imovinom

Nalaz Ne-kapitalna imovina ispod 1,000€ opštine obelodanjena u GFI je bila 77,937€. Prema Pravilniku br.02 / 2013 o upravljanju imovinom, član 19 zahteva da se vrši inventarizacija ne finansijske imovine, a član 22 zahteva njihovu amortizaciju. Identifikovali smo sledeće nedostatke:

- Opština nije amortizirala svoju ne kapitalnu imovinu imovine u vrednosti ispod 1.000€, pa je njihova vrednost u GFI bila precenjena. Prema opštinskim zvaničnicima, sistem e-imovine nije dovoljno funkcionalan jer ne dozvoljava obračun amortizacije, što rezultira nepravilnim obelodanjivanjem imovine u GFI. Takođe u ovom sistemu nisu registrovane 19 ne kapitalnih imovina kupljenih tokom 2017 godine u ukupnom iznosu od 12,994€; i
- Glavni administrativni službenik je osnivaio komisiju za popis imovine za 2017 godinu, ali je samo vršio inventarisanje imovine ispod 1,000€ u zgradi opštine i u domu kulture, dok na drugim lokacijama nije izvršena inventarizacija. Iako inventarizacija kapitalne imovine veći od 1.000€ nije uopšte učinjen. Nadalje, komisija za godišnju inventarizaciju ne-kapitalne imovine nije vršila usaglašavanje registra inventarizacije sa računovodstvenim registrima koje vode imovinski službenici.

Rizik Nepotpuna inventarizacija imovine prouzrokuje nedostatke u upravljanju imovinom i tačnom izveštavanju, rizikujući istovremeno zloupotrebu ili gubitak imovine, dok ne registracija imovine i nedostatak amortizacije utiču na precenjivanje vrednosti opštinske imovine.

Preporuka 4 Predsednik treba da osigura da u saradnji sa Ministarstvom Javne Uprave eliminišu nedostatke u sistemu e-imovine, uključujući devalvaciju imovine i registraciju preostale imovine. Takođe, proces inventarizacije treba da bude završen na vreme, pre pripreme GFI-a, i izveštaj o inventarizaciju treba da uključi upoređivanje fizičkog stanja s stanjem registara. Ukoliko se utvrdi razlika, one se trebaju odraziti u registar imovine i u računovodstvenom registru.

3.8 Potraživanja

Potraživanja opštine predstavljaju količinu sredstava koja građani i organizacije duguju opštini za usluge, radove, robe ili imovinu koju koristile iz opštine. Prema podacima prikazanim u GFI, ukupan iznos ovih računa krajem 2017 godine iznosio je 511,754€.

Pitanje 5 - Tretiranje računa potraživanja

Nalaz Opština nije preduzela aktivne mere za prikupljanje potraživanja. Ukupni dugovi prema opštini na kraju 2017 godine bili su 511.754€, što rezultira povećanjem za 13% u odnosu na 2016 godinu (451.291). Potraživanja se sastoje od poreza na imovinu u iznosu od 240.577€, poreza iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 250.680€, kao i od zakupa komunalne imovine od 20.497€. Ovo je zbog ne uspostavljanja adekvatnih mehanizama od strane opštine za povećanje njihovog prikupljanja.

Rizik Nedostatak konkretnih mera za prikupljanje potraživanja rezultirao njihovim povećanju, a time i finansijskim gubitkom za opštinu. Ovo takođe smanjuje opštinsku fleksibilnost planiranim troškovima koji se finansiraju iz sopstvenih prihoda.

Preporuka 5 Predsednik treba da obezbedi jačanje mehanizama za prikupljanje prihoda, uključujući neplaćena potraživanja iz prethodnih godina, u početku iskorišćavajući sve neophodne radnje unutar opštine, a zatim iskorišćavanja drugih zakonskih mera.

3.9 Neizmirene obaveze

Izjava o neizmirenim obavezama prema dobavljačima krajem 2017 godine iznosila je 12,312€, dok u 2016 godini bili 10,238€. Ove obaveze su prenete za isplatu u 2018 godini. Takođe, na kraju godine predstavljene kontingentne obaveze kao sudske sporove u iznosu od 69,189€, dok u prethodnoj godini iznosile 70,600€.

Opština sprovodi relativno redovan proces izveštavanja obaveza. Opštinski zvaničnici su svesni za zahteve pravilnika o izveštavanju neplaćenih računa, a odgovorni službenik blagovremeno izveštava u trezoru/MF u vezi toga. Međutim, vrednost obaveza u odnosu na prethodnu godinu povećala se za 2,074€ ili oko 17%.

Preporuke

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš izveštaj revizije za GFI-a Opštine Elez Han za 2016 godinu, rezultirao je sa 15 preporuka. Opština je izradila Akcioni Plan gde se predstavlja način kako će se obratiti date preporuke. Takođe naš izveštaj revizije diskutiran i u Skupštini Opštine.

Do kraja naše revizije za 2017 godinu, sprovedene su četiri preporuke; sedam su bile u procesu sprovođenja a četiri još uvek nisu adresirane. Takođe, iz 2015 godine prenete su sedam preporuke da bi se sprovele tokom 2017 godine, četiri od njih su sprovedene; dve preporuke su bili na procesu i jedna nije adresirana. Za detaljniji opis preporuka i kako su one tretirane pogledajte Dodatak II.

Pitanje 6 - Niski nivo sprovođenja preporuka iz prethodne godine i ranijih godina

- Nalaz** Zbog neadekvatnog upravljanja procesom i nedostatka formalnog nadgledanja primene preporuka GR, sproveden je samo deo prošlogodišnjih preporuka i onih koji su preneti. Ovo ukazuje na nedostatak koncentracije odgovornih lica u primeni konkretnih mera vezanih za njihovu implementaciju, koje dolaze kao rezultat identifikovanih slabosti. Nismo primetili da Opština primenjuje mere odgovornosti za ne sprovođenje preporuka.
- Rizik** Nepotpuno sprovođenje preporuka povećava rizik od daljeg prisustva istih nedostataka i može dovesti do neprekidne neefikasnosti kontrola, teškoća u upravljanju izazovima u ispunjavanju ciljeva ili čak u finansijskom gubitku.
- Preporuka 6** Predsednik treba da obezbedi da se sprovođenje akcionog plana kontinuirano nadgleda i izveštava redovnom mesečnom ili tromesečnom osnovu u pogledu postignutog napretka u tom pravcu. Preporuke koje ne sprovode prema rokovima treba preispitati od strane predsednika u najkraćem roku, kao i da se preduzmu pro-aktivne aktivnosti prema barijerama prezentiranih tokom implementacije.

5 Dobro upravljanje

Uvod

Za opštinu, efikasni aranžmani upravljanja su od suštinskog značaja za uspešno upravljanje izazovima sa kojima se suočavaju i da obezbeđuje pružanje boljih usluga u korist poreskih obveznika i drugih korisnika usluga.

Ključni pokazatelj u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje do koje mere menadžment preduzima radnje za poboljšanje postojećih procesa i kontrola. Nivo ispunjavanja zahteva FUK-a od strane budžetskih organizacija se nadzire i preko popunjavanja kontrolnih spiskova samo-ocenjivanja koji se popunjavaju od strane svih budžetskih organizacija, a na kraju godine se podnose Ministarstvu Finansija

Posebne oblasti našeg pregleda u vezi sa dobrim upravljanjem bile su i postupci polaganja odgovornosti i upravljanje rizicima, dok su ostale komponente tretirane u okviru gore navedenih poglavlja ili pod-poglavlja ovog izveštaja.

Opšti zaključak o upravljanju

Postoje brojne slabosti u upravljanju unutar opštine, naročito u pogledu odgovornosti, upravljanja rizicima i kvaliteta menadžerskog izveštavanja.

Jedan od ključnih elemenata efikasne opštinskog upravljanja je implementacija preporuka datih od spoljne revizije. Efikasan odgovor na implementaciju preporuka nije zadovoljavajući. Ovo je detaljno razmatrana u poglavlju "Napredak u implementaciji preporuka".

Upitnik za samo ocenjivanje, popunjena od strane opština, samo delimično odražava ovu situaciju, odgovarajući na većinu pitanja sa prosečnom ocenom od 2.69. Prema upitniku o samo ocenjivanju, opština je dala negativne odgovore na sedam pitanja od ukupno 106. Pitanja koja se odnose na registraciju imovine, procenjene maksimalnom ocenom, a tokom revizije potvrdili smo da registri ne finansijske imovine nisu potpuni. To znači da menadžment treba da razmatra pitanja koja nisu dostigla očekivani nivo.

Opština ima Razvojni Opštinski Plan od 2010-2025, takođe tokom 2017, usvojila Strategiju za Socijalno Ekonomski Razvoj 2018-2022.

5.1 Sistem unutrašnje revizije

Prema Administrativnom uputstvu br. 23/2009 o uspostavljanju i funkcionisanju jedinica unutrašnje revizije u javnom sektoru, svaki javni entitet sa budžetom od 1 do 3 miliona treba da ima unutrašnjeg revizora.

Pitanje 7 – Nedostaci u osnivanju JUR-a

- Nalaz** Opština još nije osigurala osnivanje JUR. Prema AU 23/2009 o uspostavljanju i funkcionisanju JUR u javnom sektoru, član 3 tačka 2.1 propisuje da javni subjekt sa budžetom od 1 do 3 miliona treba da ima unutrašnjeg revizora. Iako su, tokom 2017 godine obezbedili unutrašnju reviziju od strane Ministarstva Finansija.
- Rizik** Nedostatak unutrašnje revizije može rezultirati nastavkom ponavljanja slabosti u ključnim sistemima unutrašnje kontrole. Štaviše, menadžment ne može identifikovati i reagovati na vreme na nepravilnosti i slabosti kontrole.
- Preporuka 7** Predsednik treba da obezbedi ispunjenje zakonskog zahteva, odnosno angažovanje unutrašnjeg revizora. Ako se ovaj zahtev ne može realizovati, služba za unutrašnju reviziju treba nastaviti da sprovodi od strane Ministarstva Finansije ili nekog drugog javnog entiteta. Revizorska služba bi podržala menadžmenta u donošenju odluka i eliminisanju slabosti.

5.2 Menadžersko izveštavanje, polaganje odgovornosti i upravljanje rizikom

Da bi imali dobro planiranje, i da bi nadgledali aktivnosti na redovnim osnovama i omogućili efektivno odlučivanje, menadžmentu je potrebno da poseduje redovne izveštaje. Polaganje odgovornosti kao proces je ujedno i prihvatanje odgovornosti, održavanje osoba odgovornim za njihove radnje kao i za obelodanjivanje rezultata na transparentan način. A, upravljanje rizikom je proces koji se tiče identifikovanja, analize, procene i radnji/mera menadžmenta da kontroliše i da reaguje prema rizicima koji dovode u opasnost organizaciju.

Iako je menadžment primenio niz unutrašnjih kontrola da bi obezbedio da sistemi funkcionišu kako treba, primetili smo da su primenjene mere slabe i ne efektivne te da ne omogućuju efektivna i blagovremen odgovor prema identifikovanim operativnim problemima.

Pitanje 8 - Slabosti u menadžerskim kontrolama i upravljanju rizika

Nalaz Kao posledica nedovoljnih upravljačkih kontrola, i kasnog odobravanja pregleda budžeta od strane Vlade, deo budžeta za kapitalne investicije nije potrošen. Osim toga opština nema adekvatne mehanizme za prikupljanje potraživanja. Kao posledica one se raste iz godine u godini.

Opština takođe nema pisane politike i procedure za upravljanje rizikom, posebno rizikom od prevare i nepravilnosti. Oni su počeli da izrade registar rizika od nekoliko direktorata, međutim nije kompletiran kao proces. Opština nema strategiju za upravljanje rizikom.

Rizik Nedovoljni zahtevi za odgovornosti i neadekvatno izveštavanje o ne adekvatnom kvalitetu, smanjuju efikasnost finansijskog upravljanja. Ovo rezultira slabostima u budžetskom procesu i smanjuje sposobnost menadžmenta da odgovori na finansijske izazove na vreme. Takođe smanjuje efekat budžetskih kontrola i povećava rizik od nepravilne potrošnje. Shodno tome, ovo može rezultirati pružanjem ne-kvalitetnih usluga.

Preporuka 8 Predsednik treba da obezbedi da je izvršen pregled kako bi se utvrdio oblik finansijskog i operativnog izveštavanja kod višeg menadžmenta. Budžetska kretanja, uključujući prihode i troškove, i plan nabavke treba da budu predmet redovnog izveštavanja i pregleda od strane menadžmenta. Takođe, u cilju smanjenja uticaja rizika na prihvatljivim nivoima, organizacija treba da sastavi registar rizika sa svim odgovarajućim merama/akcijama kako uspostavio pod kontrolom izložene pretnje.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Napredak u sprovođenju preporuka iz dve prethodne godine

Komponenta revizije	Preporuke koje su prenete iz 2015 godine	Sprovedene tokom 2017 godine	U procesu sprovođenja tokom 2017	Ne sprovedene
1.4 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje	Prioritet visoki - Predsednik treba osigurati da je izvršena analiza radi određivanja uzoraka koji su uticali na Isticanje Pitanja. Potrebno je da se preduzmu adekvatne akcije za adresiranje uzoraka za ne registraciju imovine u ISFUK i tačnog predstavljanja u GFI.			Nisu preduzete mere.
2.5.1 Procena rizika	Predsednik treba da osigura da nakon izrade jedne liste rizika sa adekvatnim nivoima, direktna odgovornost za upravljanje rizika delegirana kod jednog adekvatnog direktora koji u saradnju sa rukovodiocima jedinica upravljati i izveštavati u redovnim osnovama o napretku procesa .		Nekoliko Direktorati su počeli da izrade registar rizika, međutim opština još nema potpun registar imovine.	
2.6 Sistem unutrašnje revizije	Predsednik treba da razmotri mogućnost osiguranja usluga unutrašnje revizije, kako bi testirao pogodnost, efektivnost i funkcionisanje unutrašnjih kontrola organizacije.	Da		
3.3 Planiranje i realizacija budžeta	Predsednik treba osigurati da budžetska performansa sistematski nadgledana i identifikovane barijere za realizaciju budžeta na planiranom nivou.		Nivo budžetske potrošnje bio je visok za sve kategorije, izuzev kategorije kapitalnih investicija.	

3.4 Nabavke	Predsednik treba da inicira potpunu analizu za što su primenjene slabe prakse nabavke u ovim slučajevima i da sprovede dodatne kontrole koje osiguraju da: nabavke odražavaju potrebe; specifikacije tendera odražavaju trenutne zahteve; i snabdevanja odražavaju aktuelne zahteve odeljenja. Uopšte, kontrole nabavke treba ojačati.	Da		
3.5.2 Nadoknade (plate i dnevnice)	Predsednik treba da razmotri unutrašnju pravilu, primenjenu do sada od strane opštine, i da istu koriguje u skladu sa organskim propisima i da primeni na adekvatan način kako se ne bio štetio opštinski budžet.	Da		
3.5.3 Tretiranje dugovanja	Predsednik treba da obezbedi potpunu prijavu obaveza i ojača kontrolu i disciplinu odgovornih službenika da prenose neplaćene račune u odeljenje za finansije. Za tretiranje potencijalnih obaveza u koordinaciji sa pravnim zastupnikom Opštine, trebalo bi da preispita stanje obaveza utvrđivanja prioriteta plaćanja, izbegavajući direktna pogubljenja od strane MF-a.	Da		
Komponenta revizije	Preporuke koje su data za 2016 godinu	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene
1.3 Godišnji finansijski izveštaji	Predsednik treba da osigura da je obavljena jedna analiza kako bi se utvrdili razlozi za Isticanjem Pitanja Mišljenja i da se preuzmu odgovarajuće mere kako bi se izbegle greške u lošoj klasifikaciji rashoda i netačnim registrovanjem imovine. Takođe treba da osigura da su uspostavljeni efikasni procesi kako bi se potvrdilo da izrada plana GFI 2017 adresira sva pitanja pokrenuta u izveštaju. Izjava data od Glavnog Administrativnog Službenika i onog Finansijskog ne trebaju se predavati, osim ako su u nacrtu GFI-ja primenjene sve potrebne kontrole.			Nisu preduzete mere.

2.1 - Sprovođenje preporuka iz prethodne godine-	Predsjednik treba da osigura daće se sprovesti jedan pojačani proces odgovornosti prema odgovornom osoblju za sprovođenje preporuka prema vremenski rokovima i akcionim planom određenih prioriteta. Nadgledanje napretka sprovođenja preporuka treba se obaviti na sistematski način kako bi se identifikovale i otklonile prepreke tokom procesa.		Opština je pripremila akcioni plan za sprovođenje preporuka, ali je nivo implementacije preporuka bio visok.	
2.2 Upitnik samo-ocenjivanja -	Predsjednik treba da osigura da je izrađena sveobuhvatna strategija razvoja obuhvatajući interesne strane i obračunavajući troškove za njeno sprovođenje, kao i lista rizika da bude dopunjena merama koje treba preduzeti kako bi se minimalizovale štete u slučaju pojavljivanja nekog od rizika.		Nekoliko Direktorati su počeli da izrade registar rizika, međutim opština još nema potpun registar imovine.	
2.3.1 Strateški Planovi	Predsjednik treba da usvoji jedan sveobuhvatni strateški plan opštine, koji će odrediti dugoročne ciljeve i koji će da služi kao orijentaciona platforma za izradu godišnjih planova, obavljanje godišnjih uporednih analiza i upoređivanje rezultata prema ciljevima.	Da		
2.3.2 Menadžersko izveštavanje i odgovornost	Predsjednik treba da osigura da je obavljen jedan pregled kako bi odredio formu finansijskog i operativnog izveštavanja prema višem menadžmentu od kojeg se zahteva da podrži efikasno upravljanje delatnostima i da osigura da je uspostavljeno jedno pogodno rešenje do kraja 2017-te godine.		Iako izveštaji o upravljačkim kontrolama nisu nedostajali, potrebno je dalje poboljšati izveštaje o fizičkom i operativnom napretku.	
2.4 Sistemi unutrašnje revizije	Predsjednik treba da razmotri budžetsku mogućnost za formiranjem JUR-e koja bi više kontrolisala procene i poboljšanja unutrašnjih kontrola. U suprotnom te godišnje usluge nastaviće da obavlja MF ili neka druga susedna opština			Nisu preduzete mere.

3.1 Planiranje i realizacija budžeta	Predsednik treba da osigura i da odredi jasne ciljeve za poboljšanje planiranja i izvršenja budžeta u narednim periodima i da uspostavi jedno sistematsko nadgledanje izvršenja planiranog budžeta prvenstveno za kapitalne projekte.		Nivo budžetske potrošnje bio je visok za sve kategorije, izuzev kategorije kapitalnih investicija.	
3.1.1 Prihodi	Predsednik treba da razmotri razloge zbog kojih je softver ostao ne funkcionalan godinama, i osigurati da će isti biti pušten u funkciju u cilju čuvanja podataka i pružanja dovoljno informacija o svakom poslovnom subjektu ili da zatraži poboljšanje postojećeg formata registrovanja podataka u Ekcel-u. Takođe, treba da zahteva konkretne poteze od kompetentnih organa za zabranu onih poslovnih delatnosti koje nisu izmirile dugovanja prema opštini.		Opština je poboljšala izveštavanje o potraživanjima, ali nije uspostavila adekvatne mehanizme za njihovo prikupljanje.	
	Predsednik treba da revidira gore navedene slučajeve opraštanja dugova i da osigura da se opraštanje dugovanja obavlja uz poštovanje važećih zakona i pravilnika samo za dozvoljene kategorije. Pre donošenja odluka, slučajeve treba prethodno razmotriti i da se osigura da su donete odluke u potpunom skladu sa određenim zakonima i pravilnicima.	Da		
3.1.2 Plate i dnevnice	Predsednik treba da ojača kontrole obrade podataka osoblja u sistemu plata i da osigura preduzimanje potrebnih mera za ispravno kategorisanje zaposlenih, prema određenim klasifikacijama kod promocija plata.	Da		
3.1.5 Kapitalne Investicije	Predsednik treba da osigura da kancelarija za nabavke prikupi sve zahteve za iste kupovine kako bi omogućila razvoj otvorenih procedura nabavki. To bi omogućilo jednu veću konkurenciju i povoljnije cene za budžet opštine.	Da		

3.2.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina	Predsednik treba da osigura da će određena komisija ubrzati i kompletirati prethodno započeti posao i da će predati završni izveštaj rezultata popisa. U suprotnom, treba da se formira jedna nova komisija.		Tokom 2017 godine, je izvršeno inventarizacija samo za inventar u objektu opštine i doma kulture, a delom u GCFM, a ne u obrazovnim objektima.	
3.2.2 Tretiranje gotovog novca i njegovih ekvivalenata	Predsednik treba da osigura da se jedna takva praksa prekine i da se sprovede propisi finansijskih pravilnika, što znači da se sva prikupljena suma u gotovom novcu deponuje u banku unutar zakonski određenih rokova.			Nisu preduzete mere.
3.2.3 Potraživanja	Predsednik treba da osigura sveobuhvatan pristup u tretiranju potraživanja. Menadžment treba da inicira jedan proces revalorizacije, gde bi se svi računi analizirali u smislu zastarevanja, značajnih iznosa, realnim mogućnostima prikupljanja i preduzimanju administrativnih mera za njihovo prikupljanje.			Nisu preduzete mere.
3.3 Neizmirene obaveze	Predsednik treba da osigura da postoji jedno ispravno i pravovremeno izveštavanje svih ne isplaćenih računa kao i da osigura da se planiranje budžeta obavlja na osnovu jednog jasnog plana protoka novca ne prevazilazeći ni u jednom slučaju budžetska izdvajanja.		Postoji dobro izveštavanje o obavezama, iako su povećane u odnosu na prethodnu godinu.	

Dodatak III: Potvrдно pismo

Republika e Kosovës
Republic of Kosova

Komuna Hani i Elezit
Municipality of Hani i Elezit

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2017 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare të Komunës së Hanit të Elezit, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Rufki Suma
z. Rufki Suma

Kryetar i Komunës,

Data: 19 Qershor.2018, Hani i Elezit,

